

Direktiv för väghållning

Godkänd av kommunfullmäktige 25.9.2023 § 40

Föreliggande direktiv beskriver väghållningen för samtliga vägar inom Kronoby kommun. Med *väghållning* avses utförandet av skötsel- och underhållsåtgärder. Vägarna i kommunen låter sig indelas i tre olika huvudkategorier: landsvägar, byggplanevägar och enskilda vägar (se tabell 1). De enskilda vägarna delas i sin tur vidare in i fem olika underkategorier (se tabell 2).

Tabell 1: Vägklassernas huvudkategorier

Vägklass	Benämning	Definition
A	Landsväg	Avser statens huvudvägar, stamvägar, regionala vägar, förbindelsevägar samt gång- och cykelvägar.
B	Byggplaneväg	Avser vägar samt gång- och cykelvägar som ingår i kommunens uppgjorda detaljplaner (exklusive landsvägar).
C	Enskild väg	Avser övriga vägar som inte ingår i de båda förstnämnda kategorierna.

Tabell 2: Enskilda vägars underkategorier

Vägklass	Definition
C1	Avser minst 1 km långa vägar med minst tre fasta bosättningar. För att vägen ska tillhöra denna vägklass krävs även att ett officiellt väglag har bildats – i annat fall tillhör vägen vägklass C2. Ett väglag kan inkludera flera vägar om vägarna tillsammans uppfyller kravet på minst tre fasta bosättningar.
C2	Avser minst 400 m långa vägar med minst tre fasta bosättningar.
C3	Avser minst 250 m långa vägar med minst fyra fasta bosättningar. Till denna vägklass hör även genomfartsvägar som förkortar sträckan mellan två huvudvägar samt vägar som leder till fritidsområden, kommunens ägor och telefonmaster.
C4	Avser övriga vägar som inte nämns i ovanstående vägklasser. Till denna vägklass hör samtliga skogsvägar.

Vägklasserna B till C3 avser sådana vägar som kommunen sköter delvist eller fullständigt. Hurdan typ av väghållning som utförs av kommunen för de uppräknade vägklasserna definieras i tabell 3.

Tabell 3: Ansvarsfördelning gällande väghållningen

Vägklass	Väghållning
A	All väghållning förvaltas av Trafikledsverket (Lag om trafiksystem och landsvägar 2005/503 § 4).
B	All väghållning förvaltas av kommunen (Markanvändnings- och bygglagen 1999/132 § 84).
C1	Vinterunderhåll samt lätta skötsel- och underhållsåtgärder utförs av kommunen. För grundförbättringar, större reparationer och investeringar ansvarar väglagen. Väglaget bör ansöka om statliga medel från NTM-centralen för att kunna ansöka om bidrag av kommunen.
C2	Vinterunderhåll samt lätta skötsel- och underhållsåtgärder utförs av kommunen. För grundförbättringar, större reparationer och investeringar ansvarar vägdelägarna.
C3	Vinterunderhåll utförs av kommunen. För lätta skötsel- och underhållsåtgärder, grundförbättringar, större reparationer och investeringar ansvarar vägdelägarna.
C4	Varken vinterunderhåll eller övriga skötsel- och underhållsarbeten utförs från kommunens sida, såvida inga köptjänstavtal har ingåtts med kommunen. För att avtal ska kunna ingås krävs att vägen i fråga är minst 200 m lång. För grundförbättringar, större reparationer och investeringar ansvarar vägdelägarna.

Utöver kommunens skyldighet att förvalta all väghållning av vägar på detaljplaneområden åtar sig kommunen även lätta skötsel- och/eller underhållsåtgärder för ett stort antal enskilda vägar: Trots detta och oberoende av avtal är väglagen/vägelägarna alltså väghållare för sina enskilda vägar ([Statsrådets förordning om enskilda vägar 2018/1069 § 7](#)). Det är också väglagen/vägelägarna som ansvarar för slåttringen och slyröjningen längs enskilda vägar – även om kommunen skött slåttring för vägklasserna B–C2 vart tredje år.

När det gäller väghållning som ordnas av kommunen prioriteras särskilt skoltransportrutter och huvudvägar. Vägklassen avgör inte vilket skick eller krav som vägen bör uppfylla, utan avser endast hurdan typ av väghållning som utförs. Kommunen utför väghållning endast fram tills vägens sista fasta bosättning.

Med *lätta skötsel- och underhållsåtgärder* avses sådana som inte kräver stora investeringar. Dessa inkluderar sladdning och slåttring: Sladdning utförs vid behov och slåttring görs i regel vart tredje år för vägklasserna B–C2. Med *vinterunderhåll* avses plogmarkering, plogning och halsandning. Gällande plogning och halsandning prioriteras särskilt att skoltransportrutter samt detaljplanevägar är farbara på morgnarna.

Kommunen utdelar årligen en öronmärkt summa i form av väghållningsbidrag. Tekniska och miljönämnden ansvarar för närmare utarbetande av principer för erhållandet av väghållningsbidrag samt för beviljande av bidrag på basis av de uppgjorda principerna.

Väghållningsbidraget används för följande ändamål:

- För grundförbättringar av C1-vägar: En förutsättning för att kunna erhålla bidraget är att ett officiellt väglag har bildats.
- För administrationskostnader som uppstår i samband med bildandet, förnyandet eller sammanslagning av officiella väglag.

Dessa direktiv träder i kraft 1.1.2024. Införandet av de nya vägklasserna tillämpas från och med hösten 2024. Under uppgörandet av dessa direktiv har följande lagar beaktats:

- [Markanvändnings- och bygglagen 1999/132](#)
- [Lagen om trafiksystem och landsvägar 2005/503](#)
- [Statsrådets förordning om enskilda vägar 2018/1069](#)
- [Lag om enskilda vägar 2018/560](#)